

Anne Hatløy, Ketil Bråthen,
Svein Erik Stave og Anne Inga Hilsen

Intensjonsavtalen for et sunnere kosthold

Årsrapport 2017

Fafo-notat

2019:09

Anne Hatløy, Ketil Bråthen, Svein Erik Stave og Anne Inga Hilsen

Intensjonsavtalen for et sunnere kosthold

Årsrapport 2017

Fafo-notat 2019:09

© Fafo 2019
ISSN 0804-5135

Innhold

Forord	5
Egenrapportering 2017	6
Metode.....	7
Aktørenes tiltak	9
Tiltak for de enkelte innsatsområdene	9
Aktørenes tiltak oppsummert	13
Nøkkelhullsmerket.....	14
Aktørenes vurdering av avtalen	15
Vurdering av avtalen.....	15
Vurdering av helsemyndighetene	17
Hovedfunn	18
Vedlegg 1 Spørreskjema	19
Vedlegg 2 Liste over alle aktører i 2017	31

Forord

Fafo har fått i oppdrag fra Helsedirektoratet å evaluere *Intensjonsavtalen om tilrettelegging for et sunnere kosthold*. Avtalen er inngått mellom helsemyndighetene og matbransjen. Evalueringen inkluderer en årlig egenrapportering fra de aktørene som har signert avtalen, og i tillegg vil vi gjennomføre en midtveis- og en sluttevaluering. Dette notatet er den første årsrapporten fra prosjektet.

Vi takker intensjonsavtalens koordineringsgruppe for verdifulle innspill i prosessen.

Oslo, 27. februar 2019

Anne Hatløy, Ketil Bråthen, Svein Erik Stave og Anne Inga Hilsen

Egenrapportering 2017

I desember 2016 signerte matbransjen og Helse- og omsorgsdepartementet *Intensjonsavtalen om tilrettelegging for et sunnere kosthold*. Avtalen gjelder fram til 31. desember 2021. Målsetningen er å få til et mer helhetlig og overordnet samarbeid mellom helsemyndighetene og matbransjen (næringsorganisasjoner, mat- og drikkeprodusenter, dagligvarehandelen og serveringsbransjen) for å gjøre det enklere for forbrukeren å ta sunnere valg.

Intensjonsavtalen omfatter seks innsatsområder¹:

- 1 Reduksjon av saltinnhold i næringsmidler og reduksjon av saltinntak i befolkningen gjennom saltpartnerskapet.
- 2 Reduksjon av tilsatt sukker i næringsmidler og reduksjon av befolkningens inntak av tilsatt sukker.
- 3 Reduksjon av mettet fett i næringsmidler og reduksjon av inntaket av mettet fett i befolkningen.
- 4 Øke befolkningens inntak av frukt og bær, grønnsaker, grove kornprodukter og sjømat.
- 5 Påvirkning av forbrukeratferd for å bidra til bevissthet rundt helse og kosthold.
- 6 Monitorering av måloppnåelse som angitt i avtalen.

Fafo har fått i oppdrag å evaluere avtalen. Evalueringen inkluderer en årlig egenrapportering fra de aktørene som har signert avtalen. I tillegg vil det gjennomføres en midtveis og en sluttevaluering.

Utgangspunktet for evalueringen er intensjonsavtalens avtaletekst og felles målsetninger. Evalueringens primære fokus er å vurdere om intensjonsavtalen er en effektiv arbeidsform for å gjøre norsk kosthold sunnere. Dette vurderes ved å se på hvordan de ulike aktørene følger opp intensjonsavtalen, spesielt med hensyn til konkrete tiltak, og ved å vurdere resultatene av tiltakene opp mot de ernæringsmessige og helsemessige målene som ligger til grunn for avtalen (se Figur 1). Dette inkluderer vurderinger av aktørenes tolkning og operasjonalisering av avtalens ulike delmål, strategiske tilpasninger når det gjelder å gjøre seg nytte av avtalen og balansering av virksomhetenes ulike mål, hvilke tiltak aktørene setter i verk og hvordan disse når ut til forbrukerne, og hvordan aktørene følger opp tiltakene internt i forhold til avtalens målsetninger og hensynet til virksomhetenes andre målsetninger.

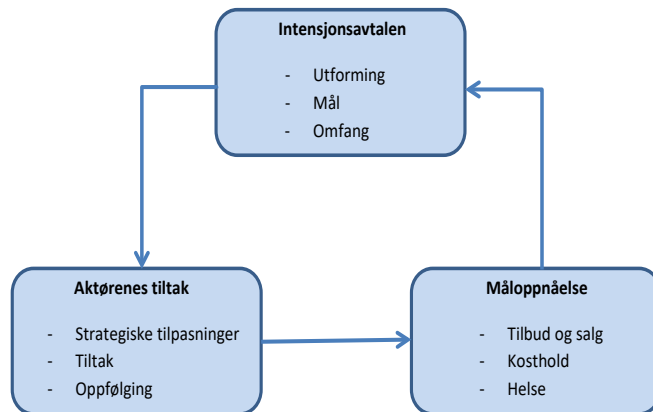
Dette notatet presenterer resultatene fra den årlige egenrapporteringen fra 2017. Egenrapporteringen er en spørreundersøkelse sendt ut fra Fafo til de 85 aktørene som hadde undertegnet avtalen i 2017 (se vedlegg 2). Egenrapporteringen knytter seg primært til tiltak aktørene rapporterer at de har gjennomført i 2017, og til deres egen vurdering av avtalen.

---

¹ https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/hod/folkehelse/20161206_intensjonsavtale_naeringslivet_hod_m_vedlegg.pdf

Figur 1 Evalueringsmodell

Organisering av intensjonsavtalen

Intensjonsavtalen er organisert under eldre- og folkehelseministerens *næringslivsgruppe*. Dette er en møtearena mellom statsråden og ledere i matvarebransjen som skal sikre dialog om overordnede politiske føringer og politisk fokus på innsatsområdene. Det overordnede ansvaret for å koordinere arbeidet med intensjonsavtalen ligger hos *koordineringsgruppen*. Denne gruppen består av representanter fra partene: 2 representanter fra Virke/Norgesgruppen, 2 representanter fra NHO Service og Handel/Rema, 2 representanter fra Coop, 1 representant fra Sjømat Norge, 1 representant fra Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund, 4 representanter fra NHO Mat og Drikke/mat- og drikkeprodusentene, 1 representant fra NHO reiseliv, 1 representant fra Virke KBS, 2 representanter fra myndighetene, leder av sekretariatet møter i koordineringsgruppen. Som grunnleggende forutsetninger for avtalen ligger at 1) mål og innsatsområder skal ha et vitenskapelig grunnlag og at tiltakene skal følge nasjonale kostråd, 2) det er forståelse for at måloppnåelsen av avtalen også er avhengig av forbrukers matpreferanser og frie valg i tillegg til partenes bidrag, 3) bedriftene i matbransjen er selvstendige markedsaktører, og at avtalen ikke skal være til hinder for salg av produkter og produktgrupper som ikke er fremmet i avtalen, og 4) partene skal til enhver tid opptre i samsvar med konkurranselovgivningen. Helsedirektoratet er sekretariat for intensjonsavtalen.

Metode

Aktørene har signert *intensjonsavtalen* på ett eller flere innsatsområder. Egenrapporteringen er basert på et spørreskjema (se vedlegg 1) som er sendt ut til alle avtalepartnere per e-post. Spørreskjemaet består av én del rettet inn mot hvert innsatsområde fokusert på tiltakene som er gjennomført, samt én del som omfatter aktørens vurdering av avtalen.

Skjemaet er utarbeidet av Fafo, og har blitt lagt fram og godkjent av koordineringsgruppa for intensjonsavtalen.

Spørreskjemaet ble i september 2018 sendt elektronisk til alle aktørene som hadde undertegnet avtalen i 2017. Innen svarfristen var det kommet 25 svar. Etter to runder med skriftlig påminning og én runde med telefonoppfølging til de som ikke hadde svart, var det totalt 45 aktører som svarte (se Tabell 1).

Tabell 1 Aktører og svarprosent

	Innsats 1 Redusert salt	Innsats 2 Redusert sukker	Innsats 3 Redusert mettet fett	Innsats 4 #MerAv	Totalt ¹
Aktører som har signert avtalen	46	34	40	58	85
Besvart evalueringen 2017	29	6	21	33	45
Svarprosent	63%	18%	53%	57%	53%

¹ Aktørene kan ha signert én eller flere innsatsområder

Resultatene for iverksettelse av tiltak er vektet etter totalomsetning fordi de representerer tiltak med svært ulik innflytelse alt avhengig av størrelse på aktør. Omsetningstallene baserer seg på egenrapporterte tall i undersøkelsen, samt tilgjengelige tall hentet fra proff.no og bedriftenes tilgjengelige årsmeldinger. For også å synliggjøre aktører med relativt lav omsetning, er beregning av vektorer gjort i fire like store grupper etter omsetning. Hver gruppe er vektet etter gjennomsnittet av den relative vektene som er brukt innenfor gruppen. Uten en slik tilpasning, ville vektene variert fra 0,0009 til 12,45, med den denne tilpasningen varierer vektene fra 0,009 til 3,75. Resultatene fra vurderingsspørsmålene er ikke vektet fordi man her ønsker at alle aktørene skal høres i samme grad. Uansett om svarene er vektet eller ei, er det få respondenter i utvalget. Svar fra en enkelt aktør vil derfor få stor vekt, og konfidensintervallene på de enkelte svarene er svært store (tallene for det er ikke tatt med i rapporten).

Respondentene ble bedt om å vurdere helsemyndighetene og alle bransjeorganisasjonene. Svarprosenten for bransjeorganisasjonene var så lav at resultatene er utelatt herfra.

Aktørenes tiltak

Tiltak for de enkelte innsatsområdene

Innsatsområde 1: Reduksjon av saltinnholdet i næringsmidler og reduksjon av saltinntaket i befolkningen gjennom saltpartnerskapet

- 29 respondenter av 46 aktører som har signert
- 24 med egne mål, 19 måler dem selv
- 21 av 29 har deltatt på møter, seminarer eller workshops i løpet av 2017

De viktigste tiltakene aktørene har gjennomført i 2017 for å redusere salt, er optimalisering av eksisterende produkter og utvikling av nye produkter (se Figur 2). Det var også disse to tiltakene som ble trukket fram som mest virkningsfulle. Flere av aktørene la vekt på at det er små endringer i de store volumproduktene som har best effekt.

Figur 2 Tiltak innenfor Innsatsområde 1: Reduksjon i salt gjennomført i 2017 (n=29) Vektet etter totalomsetning

Aktørene beskriver at dette er endringer som hjelper forbrukerne til et sunnere kosthold uten å måtte ta bevisste valg. Smakspreferanser for salt kan endres over tid, og flere av aktørene beskriver at ved å redusere saltinnholdet gradvis med henblikk på å få en lavere terskel for salt, kan man skape varige resultater på sikt.

Innsatsområde 2: Reduksjon av tilsatt sukker i næringsmidler og reduksjon av befolkningens inntak av tilsatt sukker

- 11 respondenter av 34 aktører som har signert

Det var 11 av 34 aktører som har undertegnet *Innsatsområde 2: Redusert inntak av sukker*, som responderte på evalueringen, av disse er det kun 6 aktører som aktivt har besvart, de resterende 5 har fylt ut gjennomgående med «ikke relevant». I evalueringen av intensjonsavtalen fra 2017 utelates derfor videre analyser av dataene for dette innsatsområdet. Dette var som forventet etter at svært mange av avtalepartene trakk seg fra intensjonsavtalen etter at produktavgifter på sjokolade- og sukkervarer samt alkoholfrie drikkevarer økte i statsbudsjettet for 2018. Reaksjonen fra bransjen illustreres gjennom mailen fra Bryggeri- og drikkevareforeningen, som er gjengitt under.

Mail fra direktøren i Bryggeri- og drikkevareforeningen:

Flere av våre medlemsbedrifter har fått en henvendelse fra FAFO i forbindelse med evaluering av intensjonsavtalen om et sunnere kosthold. Samtlige norske brusprodusenter suspenderte denne samarbeidsavtalen etter avgiftsøkningen i statsbudsjettet for 2018. Det er ikke grunnlag for videre samarbeid med myndigheter som så åpenbart bryter samarbeidets intensjoner. Vi har siden fått følge av medlemsbedriftene i NHO Mat og Drikke (kopierte her), som også har trukket seg fra samarbeidet om sukkerreduksjon. Bedriftene fortsetter nå arbeidet med sukkerreduksjon, uavhengig av myndighetene. Det er derfor ikke aktuelt for brusprodusentene å medvirke i evalueringen.

Innsatsområde 3: Reduksjon av mettet fett i næringsmidler og reduksjon av inntaket av mettet fett i befolkningen

- 21 respondenter av 40 aktører som har signert
- 11 med egne mål, 9 måler dem selv
- 16 av 21 har deltatt på møter, seminarer eller workshops i løpet av 2017

Mens det for salt var optimalisering av eksisterende produkter og utvikling og lansering av nye produkter som var de to viktigste tiltakene, er det for mettet fett i tillegg markedsføring som aktørene har gjennomført for å redusere inntak i befolkningen (se Figur 3). Av andre tiltak som er nevnt, er kompetansebyggende tiltak, koordinering av innsatsområde og overvåkningsmekanismer for å kunne overvåke næringsinnhold både i enkeltprodukter og i hele porteføljen samtidig.

Figur 3 Tiltak innenfor Innsatsområde 3: Reduksjon i mettet fett gjennomført i 2017 (n=21) Vektet etter totalomsetning

Som eksempler på virkningsfulle tiltak, trekkes det fram lansering av nye fettfrie og magrere produkter, endring i fettsyresammensetningen i eksisterende produkter og lansering av flere nøkkelhullsprodukter.

Innsatsområde 4: Øke befolkningens inntak av frukt og bær, grønnsaker, grove kornprodukter og sjømat med 20 % innen 2021

Frukt, bær og grønnsaker

- 19 respondenter
- 8 med egne mål, 8 måler dem selv
- 18 av 19 har deltatt på møter, seminarer eller workshops i løpet av 2017

I motsetning til innsatsområde 1-3 som alle har som formål å redusere inntak av ulike næringsstoffer, handler de tre tiltakene innen innsatsområde 4 om å få til et økt inntak av ulike matvaregrupper. For virkemidlene knyttet til økt inntak av frukt, bær og grønnsaker, er det utvikling og lansering av nye produkter og markedsføringstiltak som var de viktigste. Av andre tiltak som er gjennomført, blir det trukket fram arrangementer for barn og unge med fokus på frukt og grønt, intern opplæring, bedre bestillingsløsninger og tydeligere merking på emballasje.

Figur 4 Tiltak innenfor Innsatsområde 4: Økt inntak av frukt, bær og grønnsaker gjennomført i 2017 (n=19) Vektet etter totalomsetning

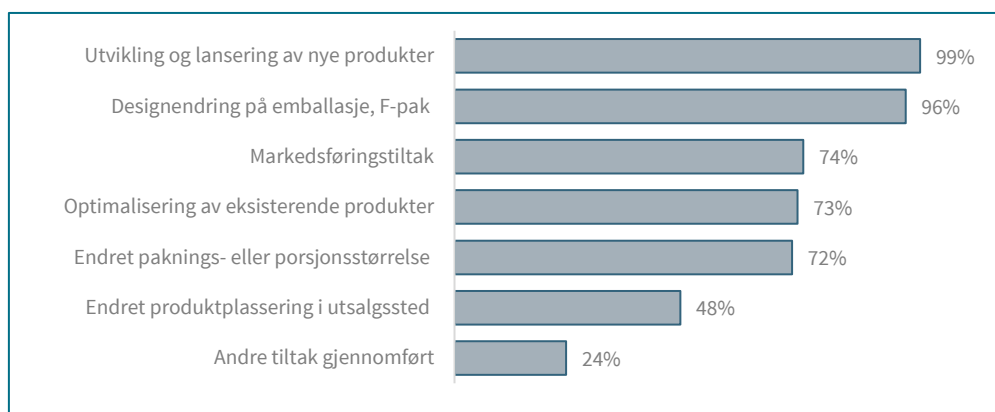

Grove kornprodukter

- 16 respondenter
- 7 med egne mål, 5 måler dem selv
- 12 av 15 har deltatt på møter, seminarer eller workshops i løpet av 2017

Tiltak knyttet til et økt inntak av grove kornprodukter knytter seg særlig til utvikling og lansering av nye produkter og designendring på emballasje (se Figur 5). Det trekkes fram tiltak både for den kostholdsbevisste og den kostholdsbevisste forbruker: For den kostholdsbevisste, trekkes bruken av *Brødskala'n* fram, denne skal gjøre det enklere for forbrukerne å velge grovere. For den kostholdsbevisste, trekkes det fram at de store volumproduktene gjøres grovere, og dermed håper man på at en stor gruppe av forbrukerne skal spise grovere uten å ta bevisste valg.

Figur 5 Tiltak innenfor Innsatsområde 4: Økt inntak av grove kornprodukt i 2017 (n=16) Vektet etter totalomsetning

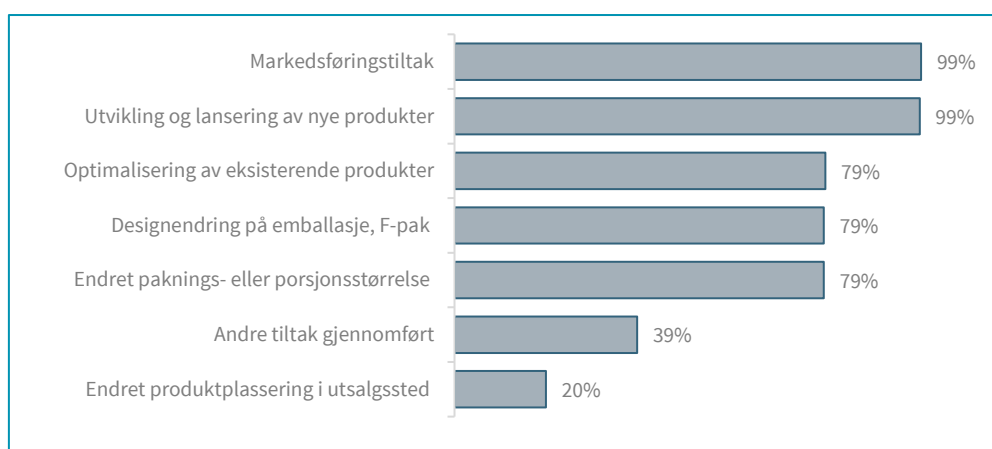

Fisk og sjømat

- 14 respondenter
- 9 med egne mål, 8 måler dem selv
- 13 av 14 har deltatt på møter, seminarer eller workshops i løpet av 2017

De viktigste tiltakene for å fremme et økt inntak av fisk og sjømat, var i 2017 markedsføring og utvikling og lansering av nye produkter. Det blir trukket fram flere konkrete eksempler på nye produkter som er utviklet, og innen markedsføring er det innføring av 3-i-uka-logoen som framheves. Det trekkes også fram at høye laksepriser påvirket resultatene for 2017 betydelig.

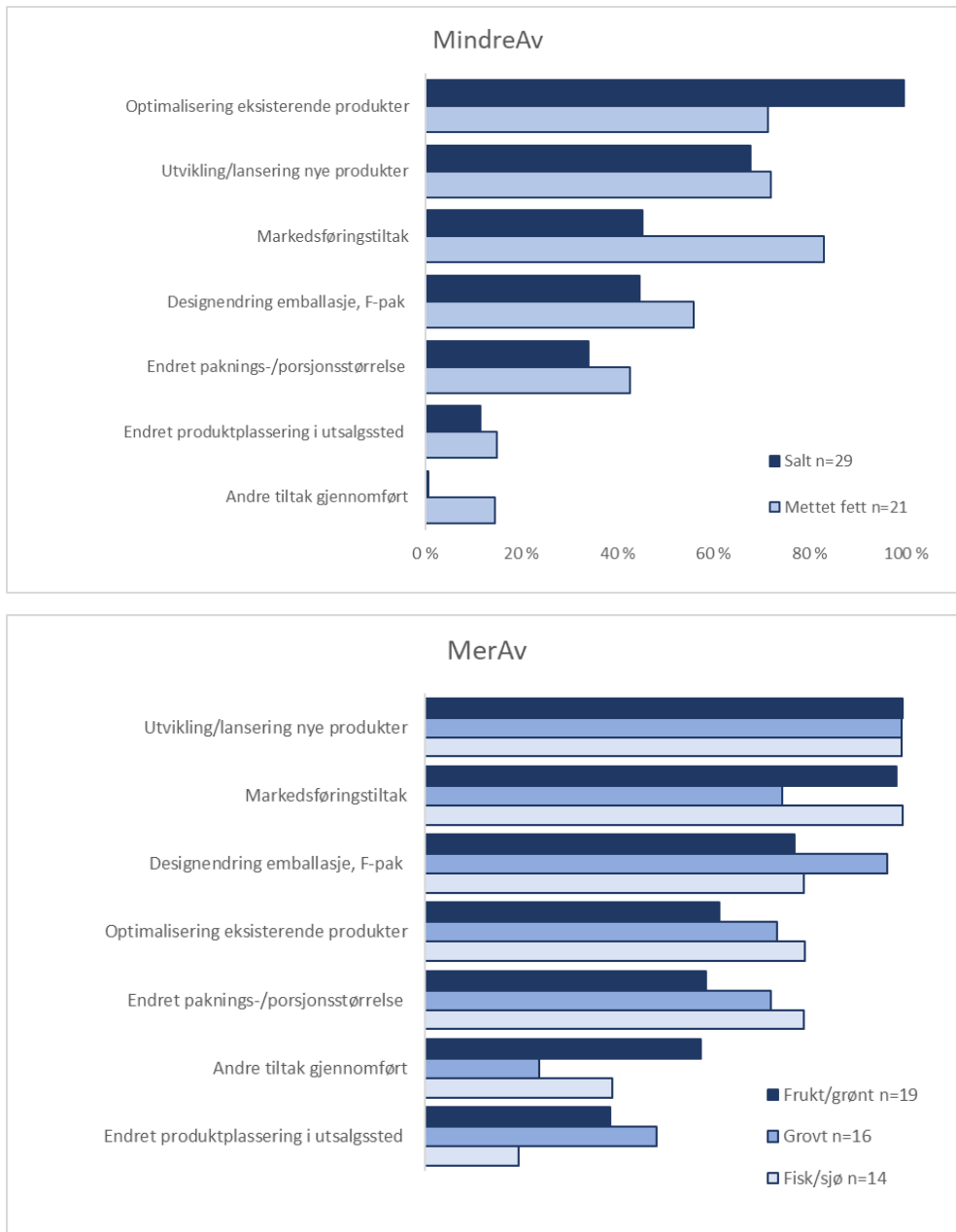
Figur 6 Tiltak innenfor Innsatsområde 4: Økt inntak av fisk i 2017 (n=14) Vektet etter totalomsetning

Aktørenes tiltak oppsummert

For tiltakene som er knyttet til å redusere salt og mettet fett, satses det mest på å endre på eksisterende produkter, utvikle nye og å drive markedsføring. For tiltakene knyttet til å innsatsområde 4, populært kalt MerAv – er det også ofte brukt tiltak knyttet til framstillingen av varene overfor konsumenten, som designendring på emballasjen og endrede pakningsstørrelser.

Figur 7 Samlet oversikt over tiltak innen alle innsatsområdene. Vektet etter omsetning

Nøkkelhullsmerket

Av alle de 45 respondentene er det 12 som rapporterer at de har produkter med nøkkelhullsmerker. Fire av disse har 10 eller færre produkter, seks har mellom 10 og 100, og de to siste har rundt 200 produkter (snitt 58, rangert 3 til 240). Det er 8 aktører som har egne nøkkelhullsprodukter, med et snitt på 5 produkter hver (rangert fra 1 til 10).

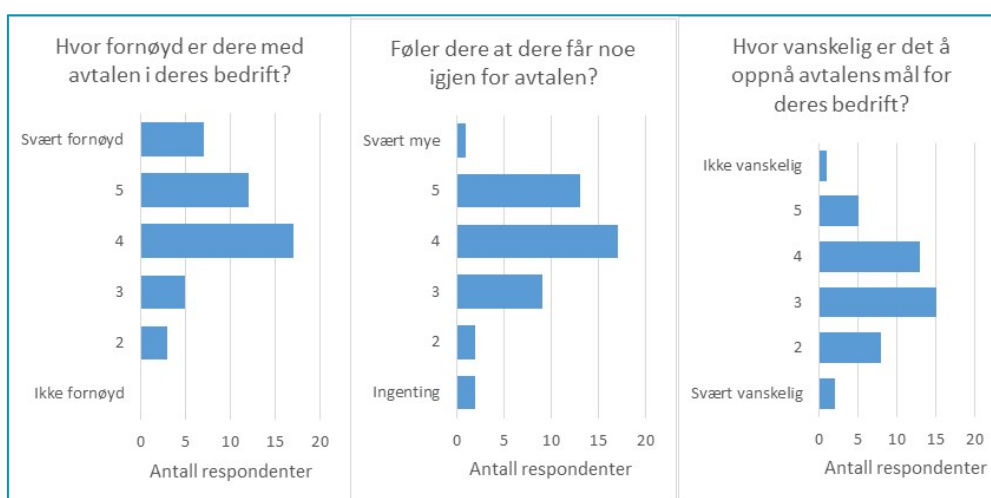

Aktørenes vurdering av avtalen

Vurdering av avtalen

Aktørene er i stor grad fornøyd med avtalen så langt. Som Figur 8 viser, er de fleste fornøyd med avtalen. Den gjennomsnittlige scoren er 4,3. Det er ingen som sier at de overhodet ikke er fornøyd med avtalen. Når det gjelder om de føler at de får noe igjen for avtalen, er scoren noe lavere, nemlig 3,9. Vurderingen av hvorvidt det er vanskelig eller enkelt å oppnå avtalens mål i egen bedrift, scorer 3,3 i gjennomsnitt. Det er her det er de største potensialene for forbedring.

Figur 8 Vurdering av avtalen (n=44) Ikke vektet

Ett av suksesskriteriene som trekkes fram, er at avtalen er forankret på toppnivå både i matbransjen og politisk. Dette gir avtalen en større tyngde enn hva tidligere avtaler på lavere nivå har kunnet gi.

Motivasjon: Når vi spør etter hovedmotivasjonen for aktørene til å være med på avtalen, grupperer svarene seg rundt aktørenes ønske om å bidra til *bedret folkehelse* og ønske om et *økt salg* av egne produkter. Mange trekker fram at det dreier seg om begge deler – og videre at dette er en del av bedriftenes samfunnsansvar.

Utbytte: De elementene som trekkes hyppigst fram når det gjelder hva de enkelte synes de har mest igjen for ved å ha signert avtalen, er for det første at dette er et *felles tiltak*. Intensjonsavtalen danner en felles møteplass både for bransjen internt og mellom dagligvarekjedene, bransjeorganisasjoner, myndigheter og produsenter. Det trekkes fram at et slik felles tiltak virker positivt ved at det danner nettverk for erfaringsutveksling og kompetanseutvikling. Videre trekkes det fram at det kan skape mer kunnskap om hvordan felles mål kan nås, samtidig som det også kan skape en konkurranse internt om å nå målene. Samtidig som avtalen er en felles forpliktelse for partene, oppleves den internt styrkende for mange.

Det andre elementet som trekkes fram, er nytten av at avtalen skaper større oppmerksomhet rundt felles mål. Som en av aktørene svarer «Hjelper til bevisstgjøring og gjennomføring av tiltak i organisasjonen, som igjen gjør at vi har fokus på hva som er til beste for forbrukeren». Flere trekker fram at avtalens fokus rundt det å spise sunn mat, forhåpentligvis kan føre til et økt salg av enkelte matvaregrupper, som frukt, grønnsaker og fisk. Det påpekes at gjennom denne avtalen driver myndighetene opplæring av folket. Det økte fokuset oppleves som en mulighet for mange til å få styrket salget av sine produkter.

Krevende: Det er flere forhold som oppleves som krevende med intensjonsavtalen. Det trekkes fram at for å nå målene, må *forbrukervanene* endres. Dette er en langsiktig jobb, som krever en svært gradvis tilnærming, særlig gjelder dette for reduksjon i salt og fett. Det trekkes i denne sammenhengen fram utfordringer med produsenter som har vært lenge i markedet. For å endre forbrukervanene kreves det at alle drar i samme retning. Det oppleves derfor krevende når konkurrenter ikke i samme grad reduserer salt i et produkt.

Videre er det mange som trekker fram at det er svært *ressurskrevende* å nå målene. Det er utfordringer knyttet til optimalisering av eksisterende produkter, ikke minst der hvor det allerede er gjort store endringer. De senere endringene er mer utfordrende enn de første endringene, fordi de ofte også påvirker produkttegenskaper og ikke bare smak. Det gjelder særlig forhold knyttet til reduksjon av salt og mettet fett. Når det gjelder lansering av nye produkter, kan dette kreve store ressurser til markedsføring. De mindre produsentene trekker også fram utfordringene med å komme seg inn i markedet, ved at butikkjedene foretrekker egne merker.

Muligheten til å måle den konkrete *effekten av tiltakene* trekkes også fram som en utfordring. Dette knytter seg særlig til tiltak knyttet til reseptoptimalisering. For en vare som har endret innhold av enkelte næringsstoffer, for eksempel redusert salt, mettet fett eller sukker, vil det ta tid før denne endringen fanges opp i matvaredata-basene som brukes ved kostholdsundersøkelser. Kostholdsundersøkelsene er en viktig informasjonskilde til å følge utviklingen i norsk kosthold.

Andre forhold som trekkes fram som krevende, er at den sterkt økende produktavgiften på sjokolade- og sukkervarer samt alkoholfrie drikkevarer har satt sitt preg på avtalen og på matbransjens vurdering av den. Det fokuseres også på utfordringer knyttet til grensehandel.

Vurdering av helsemyndighetene

Aktørene trekker fram at de viktigste tiltakene myndighetene har gjort, knytter seg til to områder, det ene er *synliggjøring*. Det trekkes fram kampanjer, særlig #MerAv og Nøkkelhull – men også synliggjøring via digitale medier og andre markedsføringskampanjer.

Det andre området er *samarbeid mellom handel og politikk*. Her trekkes fram viktigheten av tilrettelegging og koordinering av møter på flere nivåer og arbeidet med å gi klare retningslinjer og mål. På den negative siden er det flere av aktørene som peker på at høyere produktavgifter på sjokolade- og sukkervarer samt alkoholfrie drikkevarer har lagt en demper på dette samarbeidet.

På en skala fra 1 til 6, hvor 6 er svært godt – opplever aktørene at helsemyndighetene ivaretar sine forpliktelser rundt 4 (se Figur 9). Det er aktiviteter knyttet til måloppnåelse som scorer høyest, mens jevnlige kostholdsundersøkelser scorer lavest.

Figur 9 Aktørenes vurdering av hvordan helsemyndighetene ivaretar sine forpliktelser. 1=svært dårlig, 6=svært godt (n=44)

Rapportere til koordineringsgruppen om aktiviteter og overordnet måloppnåelse	4,4
Overvåke befolkningens kosthold	4,3
Arbeide med systematiske tiltak som fremmer folkehelsen generelt og øker andelen i befolkningen som har et kosthold som er i tråd med de nasjonale kostholdsrådene.	4,1
Innhente data for å kunne evaluere denne avtalens måloppnåelse og arbeide for at det gjennomføres	4,1
Påvirke forbruker gjennom kommunikasjon og iverksette andre systematiske tiltak som gjør det lettere å ta sunne valg	4,0
Dialog og samhandling med andre relevante myndigheter og Forskningsrådet knyttet til målene i intensjonsavtalen.	3,8
Jevnlige representative kostholdsundersøkelser	3,7

Hovedfunn

Intensjonsavtalens forankring på et høyt nivå både i bransjen og politisk anses som et viktig grunnlag for suksess.

Motivasjonen for å være med i avtalen er todelt, på den ene siden anses det som en del av bedriftenes samfunnsansvar å være med på å fremme folkehelsa og på den andre siden er motivasjonen knyttet til mulighet for økt framtidig salg.

Som viktigste utbytte så langt, framheves at avtalene har muliggjort felles møtepunkter for aktørene for utveksling av erfaringer og kompetanse, og for etablering av nettverk. Samtidig har også avtalen hatt en betydning ved å bygge bevissthet internt, gjennom å sette aktørens virksomhet inn i en samfunnskontekst.

Utfordringene så langt i avtaleperioden knytter seg særlig til fire felt:

- 1) Balansen mellom endringer knyttet til forbruksvaner og salg spesielt innenfor gruppene «MindreAv».
- 2) Optimalisering av allerede eksisterende produkter anses å være ressurskrevende.
- 3) Det ligger betydelige utfordringer i mulighetene for måling av effekt av tiltakene, særlig knyttet til metodeutfordringer på oppdatering av matvaredatabasene som brukes ved kostholdsundersøkelser.
- 4) Produktavgifter på sjokolade- og sukkervarer samt alkoholfrie drikkevarer som ble endret i Statsbudsjettet 2018, har påvirket samarbeidsklimaet.

Det trekkes fram at de viktigste bidragene fra helsemyndighetene har vært på tiltak knyttet til å endre forbruksvaner, da særlig innen feltet *MerAv*, og å etablere møteplasser og kontakt mellom politiske aktører og markedsaktører.

Erfaringene så langt viser at innsatsområdene innen *Mindre Av* krever en større innsats fra alle aktører. Helsemyndighetene kan ha en mer progressiv rolle her ved å gi drahjelp i form av kampanjer rettet mot holdningsendringer. Det kan også vurderes resultatbaserte støtteordninger for tiltak rettet mot *MindreAv*. Dette kan gjøres ved at myndighetene støtter private avtalepartnerne finansielt for å gjennomføre tiltak som for eksempel reklamekampanjer for «sunne» produkter. En slik støtte som må øremerkes holdningsendrende tiltak fra de private partnerne, baseres på deres salg av de relevante produktene (resultatbasert).

Helsemyndighetene bør vurdere avtalens samstemthet i forhold til andre politiske målsetninger, som blant annet avfallsreduksjon, forbruk av innsatsfaktorer og utslipp.

Vedlegg 1 Spørreskjema

Intensjonsavtalen for et sunnere kosthold

Rapporteringen er frivillig.

Skjemaet er konkurranserettslig vurdert av Helsedirektoratet.

Bakgrunn om virksomheten																																																													
B1	Navn på virksomheten																																																												
B2	Lokalisering av hovedkontor																																																												
B3	Er virksomheten landsdekkende eller lokal? <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Landsdekkende</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>2. Lokalt</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> </table>	1. Landsdekkende	☐	2. Lokalt	☐																																																								
1. Landsdekkende	☐																																																												
2. Lokalt	☐																																																												
B4	Totalomsetning sist år (bruk tall) <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="20">1. Ønsker ikke å svare på dette</td> </tr> <tr> <td colspan="20">2. Vet ikke</td> </tr> </table>																					1. Ønsker ikke å svare på dette																				2. Vet ikke																			
1. Ønsker ikke å svare på dette																																																													
2. Vet ikke																																																													
B5	Antall ansatte (bruk tall) <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="20">1. Ønsker ikke å svare på dette</td> </tr> <tr> <td colspan="20">2. Vet ikke</td> </tr> </table>																					1. Ønsker ikke å svare på dette																				2. Vet ikke																			
1. Ønsker ikke å svare på dette																																																													
2. Vet ikke																																																													
B6	Type virksomhet <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">a. Produsent</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>b. Grossist</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>c. Forhandler</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>d. Bransjeorganisasjon/helsemyndighet</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> </table> <p><i>Marker alle relevante</i></p>	a. Produsent	☐	b. Grossist	☐	c. Forhandler	☐	d. Bransjeorganisasjon/helsemyndighet	☐																																																				
a. Produsent	☐																																																												
b. Grossist	☐																																																												
c. Forhandler	☐																																																												
d. Bransjeorganisasjon/helsemyndighet	☐																																																												
B7	Tilknytning til avtalen <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">a. Innsats 1: Redusert salt</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>b. Innsats 2: Redusert sukker</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>c. Innsats 3: Redusert mettet fett</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>d. Innsats 4: Mer frukt, bær, grønnsaker</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>e. Innsats 4: Grove kornprodukter</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> <tr> <td>f. Innsats 4: Mer fisk og sjømat</td> <td style="text-align: right;">☐</td> </tr> </table> <p><i>Marker alle relevante</i></p>	a. Innsats 1: Redusert salt	☐	b. Innsats 2: Redusert sukker	☐	c. Innsats 3: Redusert mettet fett	☐	d. Innsats 4: Mer frukt, bær, grønnsaker	☐	e. Innsats 4: Grove kornprodukter	☐	f. Innsats 4: Mer fisk og sjømat	☐																																																
a. Innsats 1: Redusert salt	☐																																																												
b. Innsats 2: Redusert sukker	☐																																																												
c. Innsats 3: Redusert mettet fett	☐																																																												
d. Innsats 4: Mer frukt, bær, grønnsaker	☐																																																												
e. Innsats 4: Grove kornprodukter	☐																																																												
f. Innsats 4: Mer fisk og sjømat	☐																																																												

Innsatsområde 1 Reduksjon av salt

[Besvares kun av dem som har krysset av B7a på side 1]

SA1	Har dere satt opp egne mål for reduksjon av salt?	1: Ja 2: Nei → SA4
SA2	Monitorerer dere selv utvikling i forhold til målene om reduksjon av salt?	1: Ja 2: Nei → SA4
SA3	Hvor ofte måles det?	1: Månedlig eller oftere 2: Kvartalsvis 3: Halvårlig 4: Årlig 5: Annet.....
SA4	Har bedriften deres gjort noen av følgende tiltak i forbindelse med <i>Innsatsområde 1</i> : Redusere salt innenfor avtalen i 2017?	
a	Utvikling og lansering av nytt(/nye) produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
b	Optimalisering av eksisterende produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
c	Endret paknings- eller porsjonsstørrelse (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
d	Designendring på emballasje, F-pak (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
e	Markedsføringstiltak	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
f	Endret produktplassering i utsalgssted (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
g	Andre tiltak gjennomført	1: Ja 2: Nei
	<i>Hvis ja, beskriv</i>	.....
SA5	Hva var det mest virkningsfulle tiltaket dere gjorde i 2017?	.....
SA6	Hvorfor var dette tiltaket virkningsfullt?	.....
SA7	Har noen fra deres virksomhet deltatt på møter/seminar/workshop innen innsatsområde 1: Salt i løpet av 2017?	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant

Innsatsområde 2 Reduksjon av tilsatt sukker

[Besvares kun av dem som har krysset av B7b på side 1]

SU1	Har dere satt opp egne mål for reduksjon av sukker?	1: Ja 2: Nei→SU4
SU2	Monitorerer dere selv framgang i forhold til målene om reduksjon av sukker?	1: Ja 2: Nei→SU4
SU3	Hvor ofte måles det?	1: Månedlig eller oftere 2: Kvartalsvis 3: Halvårlig 4: Årlig 5: Annet
SU4	Har bedriften deres gjort noen av følgende tiltak i forbindelse med <i>Innsatsområde 2</i> innenfor avtalen i 2017?	
a	Utvikling og lansering av nytt(/nye) produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
b	Optimalisering av eksisterende produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
c	Endret paknings- eller porsjonsstørrelse (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
d	Designendring på emballasje, F-pak (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
e	Markedsføringstiltak	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
f	Endret produktplassering i utsalgssted (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
g	Andre tiltak gjennomført innenfor 'Innsatsområde 2: Sukker' sist år? <i>Hvis ja, beskriv</i>	1: Ja 2: Nei .....
SU5	Hva var det mest virkningsfulle tiltaket dere gjorde i 2017?	.....
SU6	Hvorfor var dette tiltaket virkningsfullt?	.....
SU7	Har noen fra deres virksomhet deltatt på møter/seminar/workshop innen innsatsområde 2: reduksjon av sukker i løpet av 2017?	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant

Innsatsområde 3 Reduksjon av mettet fett

[Besvares kun av dem som har kryssset av B7c på side 1]

FE1	Har dere satt opp egne mål for reduksjon av mettet fett?	1: Ja 2: Nei → FE4
FE2	Monitorerer dere selv utvikling i forhold til målene om reduksjon av mettet fett?	1: Ja 2: Nei → FE4
FE3	Hvor ofte måles det?	1: Månedlig eller oftere 2: Kvartalsvis 3: Halvårlig 4: Årlig 5: Annet
FE4	Har bedriften deres gjort noen av følgende tiltak i forbindelse med <i>Innsatsområde 3</i> innenfor avtalen i 2017?	
a	Utvikling og lansering av nytt(/nye) produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
b	Optimalisering av eksisterende produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
c	Endret paknings- eller porsjonsstørrelse (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
d	Designendring på emballasje, F-pak (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
e	Markedsføringstiltak	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
f	Endret produkt plassering i utsalgssted (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
g	Andre tiltak gjennomført innenfor 'Innsatsområde 3: Mettet fett' sist år? <i>Hvis ja, beskriv</i>	1: Ja 2: Nei .....
FE5	Hva var det mest virkningsfulle tiltaket dere gjorde i 2017?	.....
FE6	Hvorfor var dette tiltaket virkningsfullt?	.....
FE7	Har noen fra deres virksomhet deltatt på møter/seminar/workshop innen innsatsområde 3: reduksjon av mettet fett i løpet av 2017?	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant

Innsatsområde 4 Økt inntak av frukt, bær og grønnsaker

[Besvares kun av dem som har krysset av B7d på side 1]

FG1	Har dere satt opp egne mål for økt frukt, bær og grønnsaker?	1: Ja 2: Nei → FG4
FG2	Monitorerer dere selv utvikling i forhold til målene om økt inntak av frukt, bær og grønnsaker?	1: Ja 2: Nei → FG4
FG3	Hvor ofte måles det?	1: Månedlig eller oftere 2: Kvartalsvis 3: Halvårlig 4: Årlig 5: Annet
FG4	Har bedriften deres gjort noen av følgende tiltak i forbindelse med Innsatsområde 4 : Økt inntak av frukt, bær og grønnsaker innenfor avtalen i 2017?	
a	Utvikling og lansering av nytt(/nye) produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
b	Optimalisering av eksisterende produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
c	Endret paknings- eller porsjonsstørrelse (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
d	Designendring på emballasje, F-pak (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
e	Markedsføringstiltak	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
f	Endret produktplassering i utsalgssted (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
g	Andre tiltak gjennomført innenfor 'Innsatsområde 4: Økt inntak av frukt, bær og grønnsaker' sist år? <i>Hvis ja, beskriv</i>	1: Ja 2: Nei .....
FG5	Hva var det mest virkningsfulle tiltaket dere gjorde i 2017?	.....
FG6	Hvorfor var dette tiltaket virkningsfullt?	.....
FG7	Har noen fra deres virksomhet deltatt på møter/seminar/workshop innen innsatsområde 4: Økt inntak av frukt, bær og grønnsaker i løpet av 2017?	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant

Innsatsområde 4: Mer grove kornprodukter

[Besvares kun av dem som har krysset av B7e på side 1]

KO1	Har dere satt opp egne mål for økte grove kornprodukter?	1: Ja 2: Nei → KO4
KO2	Monitorerer dere selv utvikling i forhold til målene om økte grove kornprodukter?	1: Ja 2: Nei → KO4
KO3	Hvor ofte måles det?	1: Månedlig eller oftere 2: Kvartalsvis 3: Halvårlig 4: Årlig 5: Annet
KO4	Har bedriften deres gjort noen av følgende tiltak i forbindelse med <i>Innsatsområde 4: Økt inntak av grove kornprodukter</i> innenfor avtalen i 2017?	
a	Utvikling og lansering av nytt(/nye) produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
b	Optimalisering av eksisterende produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
c	Endret paknings- eller porsjonsstørrelse (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
d	Designendring på emballasje, F-pak (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
e	Markedsføringstiltak	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
f	Endret produkt plassering i utsalgssted (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
g	Andre tiltak gjennomført innenfor 'Innsatsområde 4: Mer grove kornprodukter' sist år? <i>Hvis ja, beskriv</i>	1: Ja 2: Nei .....
KO5	Hva var det mest virkningsfulle tiltaket dere gjorde i 2017?	.....
KO6	Hvorfor var dette tiltaket virkningsfullt?	.....
KO7	Har noen fra deres virksomhet deltatt på møter/seminar/workshop innen innsatsområde 4: Mer grove kornprodukter i løpet av 2017?	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant

Innsatsområde 4: Mer fisk og sjømat

[Besvares kun av dem som har krysset av B7e på side 1]

F11	Har dere satt opp egne mål for økt fisk og sjømat?	1: Ja 2: Nei → FI4
F12	Monitorerer dere selv utvikling i forhold til målene om økt fisk og sjømat?	1: Ja 2: Nei → FI4
F13	Hvor ofte måles det?	1: Månedlig eller oftere 2: Kvartalsvis 3: Halvårlig 4: Årlig 5: Annet
F14	Har bedriften deres gjort noen av følgende tiltak i forbindelse med Innsatsområde 4: Økt inntak av fisk og sjømat innenfor avtalen i 2017?	
a	Utvikling og lansering av nytt(/nye) produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
b	Optimalisering av eksisterende produkt(er)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
c	Endret paknings- eller porsjonsstørrelse (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
d	Designendring på emballasje, F-pak (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
e	Markedsføringstiltak	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
f	Endret produktplassering i utsalgssted (med hensikt å påvirke til sunnere valg)	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant
g	Andre tiltak gjennomført innenfor 'Innsatsområde 4: Mer fisk og sjømat' sist år? <i>Hvis ja, beskriv</i>	1: Ja 2: Nei .....
F15	Hva var det mest virkningsfulle tiltaket dere gjorde i 2017?	.....
F16	Hvorfor var dette tiltaket virkningsfullt?	.....
F17	Har noen fra deres virksomhet deltatt på møter/seminar/workshop innen innsatsområde 4: Mer fisk og sjømat i løpet av 2017?	1: Ja 2: Nei 3: Ikke relevant

Nøkkelhullsmerket

NO1	Totalt antall produkter med nøkkelhullsmerket i 2017	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
		Vet ikke; Ikke relevant
NO1b	Totalt hvor mange produkter i hele sortimentet er av bedriftens egne merker? (bruk tall)	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
		Vet ikke; Ikke relevant
NO2	Antall nye produkter med nøkkelhullsmerket i 2017	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
		Vet ikke; Ikke relevant
NO2b	Hvor mange av de nye produktene i 2017 er av bedriftens egne merker? (bruk tall)	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
		Vet ikke; Ikke relevant

Aktørenes vurdering av avtalen

AV1	Hvor fornøyd er dere med avtalen i deres bedrift? <i>1=Ikke fornøyd i det hele tatt</i> <i>6=Svært fornøyd</i>	1 2 3 4 5 6
AV2	Føler dere at dere får noe igjen for avtalen? <i>1=Har ingenting igjen for avtalen</i> <i>6=Har svært mye igjen for avtalen</i>	1 2 3 4 5 6
AV3	Hva synes dere dere har mest igjen for?	.....
AV4	Hvor vanskelig er det å oppnå avtalens mål for deres bedrift? <i>1=Svært vanskelig</i> <i>6=Veldig lett</i>	1 2 3 4 5 6
AV5	Hva er eventuelt spesielt krevende	.....
AV6	Hvilke type tiltak gir best effekt?	.....
AV7	Hva er deres hovedmotivasjon for å være med på avtalen?	.....

Aktørens vurdering av helsemyndighetene

AV9 Hvilke tiltak oppfatter dere at *Helsemyndighetene* har gjort i forhold til avtalen i løpet av 2017 av betydning for deres virksomhet? .....

Ingen; Ikke relevant

AV10 Hvilke tiltak oppfatter dere at *Helsemyndighetene* har gjort i løpet av 2017 av betydning for hele avtalen? .....

Ingen; Ikke relevant

AV11 Hvor godt synes dere *Helsemyndighetene* ivaretar sine forpliktelser innenfor de følgende felt?

1=Svært dårlig

6=Svært godt

9=Vet ikke

a.	Overvåke befolkningens kosthold	1	2	3	4	5	6	9
b.	Innhente data for å kunne evaluere denne avtalens måloppnåelse og arbeide for at det gjennomføres	1	2	3	4	5	6	9
c.	Jevnlige representative kostholdsundersøkelser	1	2	3	4	5	6	9
d.	Arbeide med systematiske tiltak som fremmer folkehelsen generelt og øker andelen i befolkningen som har et kosthold som er i tråd med de nasjonale kostholdsrådene. Barn og unge skal ha et særlig fokus	1	2	3	4	5	6	9
e.	Rapportere til koordineringsgruppen om aktiviteter og overordnet måloppnåelse	1	2	3	4	5	6	9
f.	Påvirke forbruker gjennom kommunikasjon og iverksette andre systematiske tiltak som gjør det lettere å ta sunne valg	1	2	3	4	5	6	9
g.	Dialog og samhandling med andre relevante myndigheter og Forskningsrådet knyttet til målene i intensjonsavtalen.	1	2	3	4	5	6	9

AV12 Fra deres virksomhets perspektiv, hva er den viktigste forpliktelsen til *Helsemyndighetene* (av de som er nevnt over) a b c d e f g

Marker kun én

Aktørenes vurdering av **NHO Mat og Drikke**

AV13	Hvilke tiltak oppfatter dere at NHO Mat og Drikke har gjort i forhold til avtalen i løpet av 2017 av betydning for deres virksomhet?	..... Ingen; Ikke relevant
AV14	Hvor godt synes dere NHO Mat og Drikke ivaretar sine forpliktelser innenfor de følgende felt? 1=Svært dårlig 6=Svært godt 9=Vet ikke	
	a. Utarbeide og bidra med informasjon overfor egne medlemsbedrifter om intensjonsavtalen og betydning av å slutte seg til denne	1 2 3 4 5 6 9
	b. Bidra til erfaringsdeling og kompetanseutvikling hos sine medlemmer	1 2 3 4 5 6 9
	c. Oppnevne representanter fra sin organisasjon til koordineringsgruppen jf. koordineringsgruppens mandat	1 2 3 4 5 6 9
	d. Representere egne medlemmer i intensjonsavtalens organer jf. koordineringsgruppens mandat	1 2 3 4 5 6 9
	e. Rapportere til koordineringsgruppen i henhold til det formatet som partene under det aktuelle innsatsområdet blir enige om	1 2 3 4 5 6 9
AV15	Fra deres virksomhets perspektiv, hva er den viktigste forpliktelsen til NHO Mat og Drikke (av de som er nevnt over) <i>Marker kun én</i>	a b c d e

---

Aktørenes vurdering av **NHO Service og Handel**

AV16	Hvilke tiltak oppfatter dere at NHO Service og Handel har gjort i forhold til avtalen i løpet av 2017 av betydning for deres virksomhet?	..... Ingen; Ikke relevant
AV17	Hvor godt synes dere NHO Service og Handel ivaretar sine forpliktelser innenfor de følgende felt? 1=Svært dårlig 6=Svært godt 9=Vet ikke	
	a. Utarbeide og bidra med informasjon overfor egne medlemsbedrifter om intensjonsavtalen og betydning av å slutte seg til denne	1 2 3 4 5 6 9
	b. Bidra til erfaringsdeling og kompetanseutvikling hos sine medlemmer	1 2 3 4 5 6 9
	c. Oppnevne representanter fra sin organisasjon til koordineringsgruppen jf. koordineringsgruppens mandat	1 2 3 4 5 6 9
	d. Representere egne medlemmer i intensjonsavtalens organer jf. koordineringsgruppens mandat	1 2 3 4 5 6 9
	e. Rapportere til koordineringsgruppen i henhold til det formatet som partene under det aktuelle innsatsområdet blir enige om	1 2 3 4 5 6 9
AV18	Fra deres virksomhets perspektiv, hva er den viktigste forpliktelsen til NHO Service og Handel (av de som er nevnt over) <i>Marker kun én</i>	a b c d e

---

Aktørenes vurdering av Virke Dagligvare

AV19	Hvilke tiltak oppfatter dere at Virke dagligvare har gjort i forhold til avtalen i løpet av 2017 av betydning for deres virksomhet?	..... Ingen; Ikke relevant
AV20	Hvor godt synes dere Virke dagligvare ivaretar sine forpliktelser innenfor de følgende felt? 1=Svært dårlig 6=Svært godt 9=Vet ikke	
	a. Utarbeide og bidra med informasjon overfor egne medlemsbedrifter om intensjonsavtalen og betydning av å slutte seg til denne	1 2 3 4 5 6 9
	b. Bidra til erfaringsdeling og kompetanseutvikling hos sine medlemmer	1 2 3 4 5 6 9
	c. Oppnevne representanter fra sin organisasjon til koordineringsgruppen jf. koordineringsgruppens mandat	1 2 3 4 5 6 9
	d. Representere egne medlemmer i intensjonsavtalens organer jf. koordineringsgruppens mandat	1 2 3 4 5 6 9
	e. Rapportere til koordineringsgruppen i henhold til det formatet som partene under det aktuelle innsatsområdet blir enige om	1 2 3 4 5 6 9
AV21	Fra deres virksomhets perspektiv, hva er den viktigste forpliktelsen til Virke dagligvare (av de som er nevnt over) <i>Marker kun én</i>	a b c d e

Aktørenes vurdering av Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund (NFGF)

AV22	Hvilke tiltak oppfatter dere at Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund (NFGF) har gjort i forhold til avtalen i løpet av 2017 av betydning for deres virksomhet?	..... Ingen; Ikke relevant
AV23	Hvor godt synes dere Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund (NFGF) ivaretar sine forpliktelser innenfor de følgende felt? 1=Svært dårlig 6=Svært godt 9=Vet ikke	
	a. Utarbeide og bidra med informasjon overfor egne medlemsbedrifter om intensjonsavtalen og betydning av å slutte seg til denne.	1 2 3 4 5 6 9
	b. Bidra til erfaringsdeling og kompetanseutvikling hos sine medlemmer	1 2 3 4 5 6 9
	d. Representere egne medlemmer i intensjonsavtalens organer jf. koordineringsgruppens mandat.	1 2 3 4 5 6 9
	e. Rapportere til koordineringsgruppen i henhold til det formatet som partene under det aktuelle innsatsområdet blir enige om	1 2 3 4 5 6 9
AV24	Fra deres virksomhets perspektiv, hva er den viktigste forpliktelsen til Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund (NFGF) (av de som er nevnt over) <i>Marker kun én</i>	a b d e

---

 Aktørenes vurdering av **Baker- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF)**

AV25	Hvilke tiltak oppfatter dere at Baker- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF) har gjort i forhold til avtalen i løpet av 2017 av betydning for deres virksomhet?	..... Ingen; Ikke relevant
AV26	Hvor godt synes dere Baker- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF) ivaretar sine forpliktelser innenfor de følgende felt? <i>1=Svært dårlig</i> <i>6=Svært godt</i> <i>9=Vet ikke</i>	
	a. Utarbeide og bidra med informasjon overfor egne medlemsbedrifter om intensjonsavtalen og betydning av å slutte seg til denne.	1 2 3 4 5 6 9
	b. Bidra til erfaringsdeling og kompetanseutvikling hos sine medlemmer	1 2 3 4 5 6 9
	d. Representere egne medlemmer i intensjonsavtalens organer jf. koordineringsgruppens mandat.	1 2 3 4 5 6 9
	e. Rapportere til koordineringsgruppen i henhold til det formatet som partene under det aktuelle innsatsområdet blir enige om	1 2 3 4 5 6 9
AV27	Fra deres virksomhets perspektiv, hva er den viktigste forpliktelsen til Baker- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF) (av de som er nevnt over) <i>Marker kun én</i>	a b d e

---

 Aktørenes vurdering av **Sjømat Norge**

AV28	Hvilke tiltak oppfatter dere at Sjømat Norge har gjort i forhold til avtalen i løpet av 2017 av betydning for deres virksomhet?	..... Ingen; Ikke relevant
AV29	Hvor godt synes dere Sjømat Norge ivaretar sine forpliktelser innenfor de følgende felt? <i>1=Svært dårlig</i> <i>6=Svært godt</i> <i>9=Vet ikke</i>	
	a. Utarbeide og bidra med informasjon overfor egne medlemsbedrifter om intensjonsavtalen og betydning av å slutte seg til denne.	1 2 3 4 5 6 9
	b. Bidra til erfaringsdeling og kompetanseutvikling hos sine medlemmer	1 2 3 4 5 6 9
	c. Oppnevne representanter fra sin organisasjon til koordineringsgruppen jf. koordineringsgruppens mandat.	1 2 3 4 5 6 9
	d. Representere egne medlemmer i intensjonsavtalens organer jf. koordineringsgruppens mandat.	1 2 3 4 5 6 9
	e. Rapportere til koordineringsgruppen i henhold til det formatet som partene under det aktuelle innsatsområdet blir enige om	1 2 3 4 5 6 9
AV30	Fra deres virksomhets perspektiv, hva er den viktigste forpliktelsen til Sjømat Norge (av de som er nevnt over) <i>Marker kun én</i>	a b c d e

---

 Helt til slutt:

AV31	Har dere noen ytterligere kommentarer til gjennomføringen av Intensjonsavtalen i 2017?	..... Ingen
------	--	----------------

Vedlegg 2 Liste over alle aktører i 2017

A. Nilsson & Co AS	King Oscar AS
A/S Nestlé Norge	Kolonial.no AS
AS Pals	Lantmännen Unibake
Bakehuset AS	Leiv Vidar AS
Baker Brun AS	LERUM AS
BAMA gruppen	Lerøy Seafood Group
Barilla Norge AS	Lunde Gård engros AS
Baxt AS	MAARUD AS
Berentsen Bryggerhus AS	Macks Ølbryggeri AS
BKLF AS	Matbørsen AS
Brynhild Gruppen	Mesterbakeren AS
Brødrene Raastad AS	Meum Frukt & Grønt AS
Cater Mysen AS	Mills DA
Cernova	Mondelez Norge AS
Coca-Cola	NHO Mat og Drikke
Coop Norge SA	NHO Service og Handel
Den Stolte Hane AS	Norfesh AS
Diplom-Is AS	Norges frukt- og grønnsaksgrossisters forbund
Domstein Sjømat AS	NorgesGruppen ASA
Duga AS	NorgesSmøllene AS
Eugen Johansen AS	Norrek Dypfrys AS
Fatland Jæren AS	Nortura SA
Findus Norge AS	Nærbakst AS
Finsbråten AS	Odd Langdalen frukt og engros AS
Finstad Gård Engros AS	Orkla ASA
Fjordland AS	Pelagia AS
Gartnerhallen AS	Red Bull
Germann Vervik efft AS	REMA 1000
Grans Bryggeri AS	Ringnes AS
Grilstad AS	Rolf Olsen Engros AS
H. A. Brun AS	Salatmestern AS
Hansa Borg Bryggerier AS	Salmon Brands AS
Hennig Olsen Is	Sjømat Norge
Hoff SA	Svanøy Røykeri AS
Holmens AS	Synnøve Finden AS
Huseby Gård Da	T.L. Måkestad AS
Ingebrigtsen kjøtt AS	TINE SA
Insula AS	Toma Mat AS
Interfrukt AS	Tor Sevaldsen Produksjon AS
JÆDER Ådne Espeland AS	United Bakeries Norway AS
Kavli Norge AS – O. Kavli AS	Virke dagligvare
Kavli Norge AS – Q-Meieriene AS	Økern Engros AS

Intensjonsavtalen for et sunnere kosthold

Intensjonsavtalen om tilrettelegging for et sunnere kosthold er inngått mellom Helse- og omsorgsdepartementet og matbransjen. Den har som mål å føre til et mer helhetlig og overordnet samarbeid mellom bransjen og myndighetene, slik at det blir enklere for forbrukerne å ta sunnere valg.

Fafo evaluerer avtalen på oppdrag fra Helsedirektoratet. Evalueringen vil primært vurdere arbeidsform og initiativene, og sekundært se på effektene av avtalen på befolkningshelse. Dette notatet presenterer resultatene fra den årlige egenrapporteringen fra 2017.

Borggata 2B
Postboks 2947 Tøyen
N-0608 Oslo
www.fafo.no

Fafo-notat 2019:09
ISSN 0804-5135
Bestillingsnr. 10299